

Taktiež nemohol nss shľadať, že by žal. úrad, keď v dobe jeho rozhodovania nebola ona svrchu zmienená podmienka splnená, bol býval — ako sťažnosť má za to — povinný aspoň zásadne in eventum rozhodnúť o tom, zda by sirotám tým prislúchal nárok na zaopatrovacie pôžitky pre prípad, že by ona podmienka sa snád' v budúcnosti splnila.

Č. 10.421.

Vojenské věci: O zápočtu doby ztrávené v zajetí pro vyměření odpočivných požitků vojenských osob podle § 96 odst. 6 zák. č. 76/22 Sb.

(Nález ze dne 15. března 1933 č. 4298.)

V ě c: Hynek Š. v L. (adv. Dr. Frant. Wollmann z Loun) proti ministerstvu národní obrany o zápočet doby, ztrávené v zajetí.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím nevyhovělo mno st-lově žádosti o zápočet doby, ztrávené v zajetí pro výměru výslužného; stalo se tak proto, poněvadž st-l neprokázal, že neměl možnosti vstoupiti do čsl. legií a poněvadž st-l, jak ve své žádosti doznává, o čsl. zahraničním vojsku věděl. Příhláška jeho do vojska sice nalezena nebyla, ale emisař Dr. H. skutečně od října 1917 do února 1918 svoje emisařské posláni v ufimské gubernii, do které patřila též stanice Berd'auš, konal. Tvrzení ad 2. žádosti uvedené neodpovídá skutečnosti, neboť zajatce do vojska nepovolávala Národní Rada v Moskvě, nýbrž jich odesílání nařizoval ruský hlavní štáb, a to prostřednictvím ruských úřadů. K bodu 3. v žádosti uvedenému mno poznamenalo, že 16. března 1918 nebylo ještě žádného nepřátelství mezi čsl. vojskem a bolševiky, ba naopak, několik dní před tím (10. až 14. března 1918) bojovala čsl. vojska společně s bolševiky u Bachmače proti říšským Němcům. Z Berd'auše ubíral se Š. na západ — jak ve své žádosti líčí — krajem, kterým projížděly od západu čsl. vojenské vlaky; měl proto st-l dostatek příležitosti do řad čsl. vojska na Rusi vstoupiti.

Stížnost vytýká nař. rozh. především vadu řízení pro jeho neúplnost a proto, že závěr žal. úřadu postrádá logické souvislosti s okolností, že st-l se do čsl. vojska přihlásil a vyčkával v místě dosavadního pobytu až do svého povolání k službě v čsl. vojsku.

Rozhodujícím předpisem, podle kterého nutno v daném případě spor posuzovati, jest ustanovení § 96 odst. 6 zák. č. 76/22 o vojenských zaopatřovacích požitcích, které stanoví, že »vojenským osobám, které v zajetí — ač jim to bylo možno — nevstoupily do čsl. legií, nezapočítá se doba, ztrávená v zajetí vůbec.« Tento předpis byl pak blíže proveden vl. nař. č. 186/23 k § 96, jímž v odst. 3 uvedeno, že »vojenským osobám, které v zajetí nevstoupily do čsl. legií, započítá se doba ztrávená v zajetí pouze tehdy, jestliže o to požádají a prokáží, že jim nebylo možno vstoupiti do čsl. legií.«

St-1 netvrdí, že by tento předpis vl. nař., ukládající důkazní břímě vojenské osobě, žádající o zápočet, nebyl ve shodě se zákonem, a uznává, že st-le, žádajícího po převzetí do čsl. armády o zápočet doby, ztrávené v zajetí pro výměru výslužného stihá břímě důkazní, stojí však na stanovisku, že důkaz takový provedl, a sice tím, že se v místě, kde se za války v zajetí zdržoval, přihlásil emisari, vyslanému tam příslušnými vládními činiteli, ke vstupu do čsl. legií, že na poukaz tohoto emisáře v dosavadním místě zajetí zůstal, vyčkáváje dalšího vyzvání k nástupu do služby v čsl. vojsku, že ho skutečně dne 16. března 1918 došlo vyzvání k nástupu služby v Žitomíru, že na jeho základě nastoupil cestu do Žitomíru a učinil vše, aby se tam dostal a službu v čsl. vojsku nastoupil, ale že úmysl jeho byl zmařen okolnostmi na jeho vůli a moci nezávislými tím, že v Ukrajině upadl do rukou německé hlídky, kterou byl zajat a pak odeslán do Čech. Žal. úřad stojí naproti tomu na stanovisku, že st-1 neprokázal možnost vstoupiti do legie a vyvozuje z určitých v nař. rozhodnutích uvedených skutečností závěr, že st-1 měl dostatek příležitosti na své cestě na západ, aby do čsl. vojska vstoupil. Jest zde tudíž rozpor co do různých skutkových okolností, které nss sám nemůže hodnotiti vzhledem k zásadě vyslovené v § 6 odst. 1 zák. o ss, jsa vázán hodnocením skutkových okolností, jak je provedl žal. úřad, pokud ovšem neshledá některou z vad zmíněných v odst. 2 téhož §.

V daném případě nss takovou vadu skutečně shledal v tomto směru:

St-1 ve své žádosti na mno podle svého stanoviska dokazoval určitými skutečnostmi, že mu vstup do čsl. vojska byl znemožněn okolnostmi na jeho vůli a moci nezávislými. Jestliže žal. úřad tyto skutečnosti nepovažoval za dostatečný průkaz a chtěl na základě odchylného skutkového stavu založiti svůj úsudek o tom, že st-1 měl možnost vstoupiti do legie, pak nestačí, když teprve v nař. rozhodnutí tyto okolnosti uvede a svůj úsudek z nich vyvodí, protože tím jest st-li ztížena obrana. Účelná obrana strany a tím i možnost přezkoumání úředního výroku nss-em předpokládá a vyžaduje, aby skutkové okolnosti, o něž úřad svůj výrok opřel, byly zjištěny ve správním řízení za účasti strany. Jest totiž všeobecnou zásadou, ovládající řízení správní, požadavek, aby straně, o jejíž práva jde, byla poskytnuta příležitost, aby mohla zaujmouti stanovisko ke skutečnostem zjištěným adm. šetřením a nabídnouti důkazy, které jsou do jejím zdání pro skutkové zjištění a posouzení věci důležité.

Bylo tedy v daném případě povinností žal. úřadu, aby straně před rozhodnutím sdělil, proč neuznává skutkových okolností st-lem uvedených za dostatečný průkaz nemožnosti vstupu do čsl. legií, resp. ze kterých skutečností činí závěr opačný, než činil st-1 ve své žádosti. Neučinil-li tak, porušil podstatné formy řízení (zásadu slyšení strany) a bylo proto nař. rozhodnutí pro tuto vadu zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 10.422.

Stavební právo (Praha). — Železniční právo:
 * Udělení stavebního konsensu pro železniční stavbu podle min. nař. č. 19/1879 ř. z. s výslovnou výhradou, že obec určí dodatečně stavební